5.6.1. Szemészeti készítmények

Az alábbi csoportokba sorolható szemészeti készítményeket tartalmazza a FoNo VIII.

Gyulladásos folyamatok:

- bakteriális eredetű gyulladások, ophthalmia neonatorum;
- nem fertőzéses eredetű gyulladások („steril” gyulladások: autoimmun betegségekhez társuló gyulladások, illetve allergiás eredetű gyulladások).

Nem gyulladásos folyamatok:

- intraocularis nyomás csökentése;
- száraz szem szindróma.

Diagnosztikus célra alkalmazott készítmények:

- pupillatágítók.

A FoNo VIII. szemészeti készítményei között számos olyan szemcsepp/szemkenőcs szerepel, amelyik bakteriális eredetű akut conjunctivitis, keratitis kezelésére szolgál. Ezek hatóanyaga: neomycin, polymyxin, rifampicin, vagy chloramphenicol.

Idült kötőhártyagyulladás, különösen diplobacillus–conjunctivitis kezelésére az Oculogutta zinci használata javasolt.

Nem fertőzéses eredetű gyulladásos folyamatok kezelésére különböző koncentrációjú prednisolon tartalmú kenőcsök állnak rendelkezésre.

Olyan készítmény is szerepel a cikkelyek között, ami allergiás eredetű kötőhártyagyulladás, pollen túlérzékenység tüneteként jelentkező kötőhártya ödéma és kötőhártya vérbőség átmeneti, tüneti kezelésére alkalmazható.

Ophthalmia neonatorum megelőzésére két készítmény is található a cikkelyek között: az Oculogutta neonatorum és a ma elterjedőben lévő Oculogutta povidoni iodinati.

Szerepel a készítmények között az intraoculáris nyomás csökkentésére szolgáló pilocarpin szemcsepp különböző koncentrációban valamint az iritis, iridocyclitis kezelésére alkalmazható atropin és scopolamin tartalmú szemcseppek.

Olyan szemcseppek is megtalálhatók a cikkelyek között, amelyek a száraz szem szindróma kezelésére javasolhatók.

Rövid pupillatágítást biztosítanak az atropin, vagy a homatropin tartalmú szemcseppek; a cornea horzsolás diagnosztizálására szolgál a fluoreszcein szemcsepp.

Szemészeti készítmények rendelése

A szemcseppek és szemvizek mikrobiológiai stabilitásának biztosítására alkalmazott konzerváló szerek 1 hetes rendszeres alkalmazás esetén fenntartják a készítmény mikroorganizmus szegény állapotát, feltéve, ha a használat kellő körültekintéssel történik.

Az esetleges iatrogén fertőzések elkerülése érdekében a szemcseppek és a szemmosó oldatok felbontástól számítva 1 hétig használhatók. Szükség esetén a kezelést újabb, friss készítménnyel kell folytatni. A beteget figyelmeztetni kell arra, hogy a felbontott szemcseppes tartályból csak 1 hétig használja a gyógyszert, a maradékot öntse ki, és ha szükséges a kezelés folytatása, akkor arra egy felbontatlan készítményt használjon.

A szemkenőcsök csőrrel ellátott vagy csőr nélküli tubusban expediálhatók. Figyelmeztessük a beteget, hogy a kenőcs alkalmazása előtt a tubusból kb. 1 cm hosszú kenőcscsíkot nyomjon ki, azt vesse el, és csak az azután kinyomott kenőcsöt alkalmazza.